

**Utbildningsutskottets yttrande****1983/84:3 y****över frågan om en teknisk forskningsrådsfunktion***Till näringsutskottet*

Proposition 1983/84:107 har i vad avser bilaga 9 remitterats till näringsutskottet. I denna bilaga ingår bl. a. regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget Styrelsen för teknisk utveckling: Teknisk forskning och utveckling. Detta anslag är indelat i fyra program, varav det andra avser kunskapsutveckling. Regeringen föreslår att riksdagen till detta program anvisar 236 milj. kr. för budgetåret 1984/85. Chefen för industridepartementet tar i sammanhanget upp frågan om en teknisk forskningsrådsfunktion inom styrelsen för teknisk utveckling (STU). Departementschefen redovisar bl. a. att det i olika sammanhang uttryckts oro inom forskarsamhället för att STU:s uppgifter att bevaka de industri- och sektorspolitiska aspekterna skulle medföra att i ett internationellt perspektiv särskilt framstående teknisk forskning, vars relevans kan avgöras först på sikt, inte ges det stöd som den är värd. Tanken på att inrätta ett tekniskt forskningsråd har förts fram. Enligt departementschefen har undersökningar visat att farhågorna att viss teknisk forskning inte ges det stöd den är värd är överdrivna men att det ändå finns ett antal projekt som det är svårt att finna finansieringsformer för. Därför förordas att en teknisk forskningsrådsfunktion inrättas inom STU med uppgift att vara rådgivande vid STU:s fördelning av 20 milj. kr. inom program 2. Detta råd skall vara sammansatt av forskare och biträdas av en särskild från STU fristående huvudsekreterare.

Under allmänna motionstiden i år väcktes en motion 1983/84:2310 i vilken hemställs att riksdagen skall uttala sig för inrättande av ett fristående tekniskt forskningsråd. Detta råd bör fördela medel direkt till forskare på samma sätt som övriga fristående grundforskningsråd. Rådet skall således ansvara för grundforskning medan STU inriktas på tillämpad forskning och utveckling. Medel till rådets verksamhet skall enligt motionärerna delvis skapas genom en minskning av de resurser som i dag går till STU. Motionen remitterades till utbildningsutskottet.

Enligt motion 1983/84:2634 (yrkandena 28 och 29), vilken väckts med anledning av proposition 1983/84:107 och remitterats till utbildningsutskottet, bör riksdagen inte godta att en forskningsrådsfunktion inrättas inom STU. I stället skall ett fristående tekniskt-vetenskapligt forskningsråd inrättas inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde och 70 milj. kr. anvisas för detta råds verksamhet samtidigt som anslaget till STU minskas med samma belopp. Motionärerna anser att det vore till fördel för den tekniska grundforskningen att medel fördelas av ett fristående råd utanför

STU:s organisation.

Utbildningsutskottet överlämnar motionerna 1983/84:2310 och 1983/84:2634 yrkandena 28 och 29 till näringsutskottet med följande yttrande.

Det är enligt utbildningsutskottets mening förståeligt om det finns oro för att den tekniska grundforskningen delvis skall komma i skymundan för den volymmässigt dominerande tillämpade forskningen och det industriella och samhällsinriktade tekniska utvecklingsarbetet inom STU:s område. Numera är dock kunskapsutvecklingen klart urskiljbar genom att den har ett eget programområde. Inom detta programområde tas nu ytterligare ett steg för att lyfta fram den tekniska grundforskningen genom att regeringen avser inrätta en forskningsrådsfunktion inom STU för grundforskning. Enligt utskottets mening bör denna konstruktion prövas innan ställning tas till frågan huruvida ett helt fristående forskningsråd för den tekniska grundforskningen skall inrättas. Utbildningsutskottet föreslår därför att näringsutskottet avstyrker motionerna 1983/84:2310 och 1983/84:2634 yrkande 28. Efter det första året får erfarenheterna visa om behovet av resurser överensstämmer med vad som nu beräknas för budgetåret 1984/85. Med hänvisning till det anförda bör näringsutskottet avstyrka även yrkande 29 i motion 1983/84:2634.

Stockholm den 26 april 1984

På utbildningsutskottets vägnar  
GEORG ANDERSSON

*Närvarande vid ärendets slutbehandling:* Georg Andersson (s), Kerstin Göthberg (c), Per Unckel (m), Bengt Wiklund (s), Helge Hagberg (s), Lennart Bladh (s), Pär Granstedt (c), Iris Mårtensson (s), Lars Svensson (s), Gunnar Hökmark (m), Birger Hagård (m), Barbro Nilsson i Örnsköldsvik (s), Linnea Hörlén (fp) och Nils Berndtson (vpk).

### Avvikande mening

Per Unckel, Gunnar Hökmark och Birger Hagård (alla m) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar "Det är" och slutar "motion 1983/84:2634" bort ha följande lydelse:

Styrelsen för teknisk utveckling (STU) har gjort en värdefull insats genom att finansiera verksamhet inom nya tekniska områden. Till STU:s uppgift har också hört att, i stället för det tidigare tekniska forskningsrådet, fördela medel till teknisk grundforskning. Därmed har forskare i mindre grad än tidigare deltagit i bedömningen av forskningsprojekt. Den nu föreslagna forskningsrådsfunktionen inom STU avses få enbart rådgivande uppgifter och inflytande endast över en mindre del av STU:s anslag till forskning.

Enligt utskottets uppfattning bör huvuddelen av anslaget till teknisk forskning i stället fördelas direkt av ett fristående tekniskt forskningsråd inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde. Därför bör näringsutskottet hemställa att riksdagen med bifall till motion 1983/84:2634 yrkande 28 och 29, med anledning av motion 1983/84:2310 och med avslag på proposition 1983/84:107 beslutar inrätta ett tekniskt forskningsråd och till dess verksamhet anvisa 70 milj. kr. under ett nytt reservationsanslag under åttonde huvudtiteln.

[illegible]